

**Különlenyomat
A Hungarológiai Intézet
Tudományos Közleményei
III. évfolyam / 1971 szeptemberi
számából**

Vajda S. Zsuzsanna

FEKETICSI SZÓLÁSOK

A szólás — mint azt már Riedl Frigyes megállapította — „többnyire valami célzás”. Noha több szóból álló kifejezés, mondanivalónk közlésekor olyanféle egységként használjuk, mint amilyen egység a jelentés szempontjából a szó. A szólásokat találó megfigyelések, költői erejű nyelvi képek, merész hasonlatok alkotják. Egyrészt színes és eleven stíluselemekkel gazdagítják a nyelvet, másrészt a múltat idézik.

A szólások — formájukat, nyelvtani alkatukat és a beszédben betöltött szerepüket tekintve — nagyon változatos képet mutatnak.

A feketicsi — tulajdonneveket tartalmazó és helyi adomával kapcsolatos — szólások között leggyakoribb a szóláshasonlat. Ez összetett szólás, vagyis kéttagú kifejezés. Az első tag ige vagy melléknév, esetleg igei vagy melléknévi szókapcsolat, a második tag *mint* kötőszóval bevezetett csonka módhatározói hasonlító mellékmondat. Pl: Hallgat, mint Pál Miklósné. Rendszerint fokozást, nyomósítást fejeznek ki. A szóláshasonlatnak gyakran gúnyos színezete van, ilyenkor az egész kifejezés az előtag értelmének ellenkezőjét jelenti. Pl: Sikerrült, mint Szógiák a csapolás.

A szóláshasonlat mellett gyakoriak a szókapcsolat jellegű, egyszerű szólások. Ezek eredete is egy-egy személyhez fűződik. Pl.: Érzem a szagodat! vagy: Ezen is túlestem!

A tulajdonneveket tartalmazó szólások legnagyobb részéhez anekdota fűződik. Ezeknek tartalma rendszerint tréfás jellegű. A szólások másik részében a személy, akiről szó van, póruljárt, vagy valamilyen kellemetlen dolog történt vele. Az emberek tudatában kikristályosodva maradt meg a régi történet csattanója, és ma is gyakran emlegetik.

Az összegyűjtött szólásokban néhány személynév körül szólásfüzér alakult ki. Ilyenek a Gyarmati János bácsiról és Szilágyi Károl ybácsiról fennmaradt szólások.

Hogy pontosabban lássam, melyek azok a szólások, amelyeket leggyakrabban használnak, felmérést végeztem. A megkérdezettek (70 különböző korú ember 16—82 évig) a szólások 46,3%-át ismerik. Ezek a következő sorszámú szólások: 3, 5, 10, 11, 12, 14, 17, 19, 23, 24, 26, 28, 29, 32, 34, 36, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 50, 51, 52, 57, 59, 61, 62, 63, 66.

A többi szólás falurészenként megoszlik. Általában az a döntő fontosságú a használatnál, hogy a falu melyik részén lakott az ember, akiről fennmaradt

a szólás. A környezetében élő emberek, az utcabeliek megőrizték és ma is használják a szólást, de a falu más részein élő emberek nem tudnak róla.

Ha a kort vesszük alapul, mint döntő tényezőt, természetesen az idősebbek azok, akik a szólások nagyobb százalékát ismerik. Érdemes megemlíteni az idős, 82 éves Vajda Juliannát, aki a szólások 88,3%-át ismeri, vagy a 67 éves Ubornyai Józsi bácsit, akitől a legtöbb szólást gyűjtöttem, és aki csupán két szólást nem ismer az összegyűjtöttek közül, tehát 97,1%-át ismeri. A többi szólásközlő:

*Szabó József 47 éves,
Józsa Ferenc 56 éves,
Szitás Sándor 67 éves,
Id. Kiss Sándor 72 éves,
Kiss Sándor 46 éves.*

Szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akiknek nevét nem tüntettem fel, de sokban hozzájárultak, hogy a feketicsi szólásokat összegyűjthessem.

1. Van baj elég, mint mikor Ludmonéknál Johanka született.

Nem volt, aki az újszülött mellett dolgozzon. Az anyja német asszony volt és ezt mesélte: „Jaj, mikor asz én Jánoska született, annyi tolok fót, hosz físz, rak tisz, fitki pernye, seprekess ki!”

2. Nagyobb a baj, mint mikor Schuckertéknál Ádámka született.

Nem tudták, ki az apja.

3. Jó halál lenne, mint az öreg Ludmon.

Mindmáig a falu leghosszabb életű embere. 103 éves korában halt meg; 1838. március 10-étől 1941. április 11-éig élt.

4. Jól fizet, mint a Banbach árpája!

Kis földje volt, de mindig jó termést takarított be, mert a szomszédéból lopott hozzá.

5. Úgy alszunk, mint Lengyel kukoricatörísbél!

Hogy minél kevesebbet aludjon, kosárban aludt. Ha megmozdult alvás közben, felborult a kosár és felébredt.

6. Csap utána, mint Vezse a birkának.

7. Ez után már csak csapni lehet.

8. Ennek utána vagyunk, mint Vezse a birkának.

Mind a három változat használatos.

A családjá eladta a birkáit az ő tudta nélkül. Sokáig kereste, majd amikor nem találta, mérgesen kifakadt:

— No, ez után már csak csapni lehet!

9. Hallgat, mint Pál Miklósné.

Pál Miklós jómódú kocsis volt. A lány, akit elvett feleségül, nem szerette. A fiatalasszony úgy akart bosszút állni férjén és a szülein, akik hozzákényszerítették, hogy nem szólt a férjéhez. Egyszer megkérték Pál Miklóst, hogy hozzon sót Szegedről. Ő kitégította a csavart a kocsi kerékre, a feleségét pedig úgy ültette a kocsi hátuljába, hogy lássa a kereket. Az asszony látta ugyan a lötyögő kereket, de nem szólt, megvárta, hogy kiessen.

10. Úgy hajtott, mint Tóth Samu, mikor az eső a saroglyát verte.

Tóth Samu bácsi szeretett dicsekedni a lovaival. Mesélte, hogy egyszer a határból haza felé jövet, nagy zivatar készülődött. Lovai közé vert s úgy hajtott, hogy az eső csak a saroglyát verte.

11. Tóth Samu bácsi nagyotmondó emberként volt híres a faluban. A főutcán lakott, és mindig a kapuban üldögélt. Egyszer azt mesélte, hogy látta, amikor a főutcán végiment Mária Terézia. A tréfásabbak meg is kérdezték tőle, hogy mit mondott neki. Mire ő ezt mondta: „Ugyan, csak azt kérdezte, hogy van kend Samu bácsi?”

11. A 'kék', mint Braskónak!

Braskó és a komája vásárra mentek. Braskó leült egy bognárműhely előtti farakás mellé szükségét végezni. A mester kilépett a műhelyből és látva a guggoló embert, odament hozzá és pofon vágta. Távolabb a komája mindent látott és megkérdezte:

— Tán nyakont kaptál?

— A 'kék' még! — válaszolta Braskó.

12. Annyit kap, mint Bugyi Fehér a tapasztásír.

Több háznál is tapasztott, de munkájáért nem kapott pénzt.

13. Megfordult, mint a Gajber szeme, a fehírje van kifele.

Gajber bandzsál volt, róla maradt fenn a szólás. Volt a faluban még egy bandzsál ember, Sübler mészáros. A vágóhídon Jung Károly bácsival borjút vágta. Károly bácsi fogta a borjút, Sübler mészáros pedig a bárdal vágta. Károly bácsi megkérdezte:

— Ugye Lajos, oda ütsz te, ahova nízél?

— Oda — válaszolta a mészáros.

— Jól van, akkor én nem tartom — mondta Károly bácsi.

14. Átesett, mint az öreg Gyarmati a tuskón.

Gyarmati János bácsi 6 évig volt csizmadiainas Újvidéken. Büszke volt mesterségére, úgy tekintett rá, mint hivatásra. Az új csizmát mindig vasárnap délelőtt vitte haza a megrendelőnek, hogy a templomba siető emberek lássák. Ilyenkor egész úton törölgette a csizmát, nehogy poros legyen. Egyszer nem vette észre az úton a tuskót és átesett rajta, de szerencsére nem történt semmi baja.

15. Imádkozik, mint az öreg Gyarmati, mikor kicserélték a cégtábláját.

Gyarmati bácsi üzlete mellett lakott a bábaasszony. Egy éjjel kicserélték a két cégtáblát. Reggel, mikor az öreg meglátta az üzletén a bábaasszony cégtábláját, kiment az utca közepére, letette a kalapját a földre, letérdelt és cifra káromkodásba kezdett.

16. Tollas, mint a Gyarmati subája.

Régen az emberek estefelé kiültek az utcára tanyázni. Ősszel subát tettek magukra, hogy ne fázzanak. Az öreg, mint mesterember, rangján alulinak tartotta, hogy subába bújjon, de hogy ne fázzon, dunnával csavarta be magát. Ezért mondják még ma is, ha valamit rosszul használnak, vagy helyettesítenek, hogy „Tollas, mint a Gyarmati subája”.

17. Nem így akartam, de így is jól van.

Gyarmati bácsi egyszer a macskához akarta vágni a kaptafát, de véletlenül a feleségét találta el. Ekkor nevetve megjegyezte: „Nem így akartam, de így is jól van.”

18. *Ez is úgy ünnepelt, mint Gyarmati a felszabadulásakor.*

Gyarmati bácsi jól beszélt szerbül. Mikor bejöttek a szerbek, az ünnepségen valamit mondott a csendőrnek, mire az úgy pofon vágta, hogy felhencsedted.

19. *Sem bűr, sem szattyán!*

Ez a szólás is Gyarmati bácsi nevéhez fűződik. Egyszer az inasával a vásárra ment. A pénzt, amit árultak, éjjel valaki ellopta, ekkor szomorúan, de finomkodva mondta az öreg: „Sem bűr, sem szattyán!”

20. *Várja, mint Gyarmati a menyasszonyát.*

Mielőtt másodszor nősült Gyarmati bácsi, Ubornyai Józsi bácsi csináltatott nála egy pár cipőt. Amikor elment érte, nem volt otthon az inas.

— Várd meg, mingyán gyön a Jani — mondta Gyarmati bácsi, de megérkezett Örzse néni, a jövendőbeli, és így Józsi bácsi már nemkívánatos harmadik személy volt.

— Ugye, Józsi, te nagyon sietsz, a Jani sokára gyön, ne várd meg — mondta Gyarmati bácsi.

21. *Csurgóra áll, mint a Vezse Harangozó barométere.*

Régen az emberek villanykörtéből csináltak barométert. Lecsípték a használt villanykörte végét, vízbe tették és az teleszaladt vízzel. A vízzel telt körtét felakasztották és amikor esőre állt az idő, csöpögött. Vezse Harangozó nagyobb lyukat fúrt a villanykörtére, és az ő barométere mindig csepegett.

22. *Kedélyes, mint az öreg Bordás malaca.*

Bordás bácsi kupec volt és nagyon szerette dicsérni eladó állatait. Ezt a „dicsérő” jelzőt a malacaira mondta.

23. *Jó üzletet csinált, mint Szilágyi Károly bácsi.*

24. *Úgy járt, mint aki Szilágyi Károly bácsitól vett malacot.*

Mindkét szólás egy alkalommal keletkezett. Szilágyi Károly bácsi vicces ember volt és szeretett a kocsmában iszogatni. Egyszer egyik barátjának eladott három malacot az anyakocával, látatlanból. Mivel nagyon olcsón adta, az ember mindjárt ki is fizette a malacokat és áldomást kezdtek inni. Hamarosan megitták a malacok árát, mire a vevő kérte a három malacot, hogy elvigye. Károly bácsi három sündisznót hozott elő a malacok helyett.

A faluban sokan emlegetik Károly bácsi tüzes csókját. Régen nagyon sokan mentek Amerikába dolgozni. Károly bácsi is néhány évig kint dolgozott, és egyszer újjévváráskor bedörzsölte a száját cseresznyepaprikával. Ilyen erős szájjal csókolta meg a társait, megjegyezve, hogy biztosan hallották, hogy a magyaroknak tüzes a csókja.

Károly bácsi szomszédja, Balogh Sándor bácsi azzal dicsekedett egyszer, hogy szép fajhagymája lesz. Károly bácsi éjjel kiszedte az eldugattott hagymákat és a saját kertjébe dugagta, helyébe pedig rossz fajtát tett. Amikor kikelt a hagyma, Károly bácsi dicsérte a sajátját, mondván, hogy lám az övé nem fajhagyma és mégis milyen szép.

25. *Ezek a disznók is olyan kosztón vannak, mint a Szilágyi János bácsié.*

Szilágyi János bácsi disznói éhen dögöltek.

26. *Odavágta, mint Terebesi a latyát.*

A latya feketicsi étel. A kinyújtott tésztát összetörik és aratáskor ebből főzik a krumplitésztát. A krumplival egyszerre teszik a vízbe. Terebesiéké

nem főtt meg időre és az ember mérgesen a földhöz vágta: „Egyél isten latyát!” — és éhen ment aratni.

27. *Kirántlak, mint kis Bánt a kemencéből.*

Kis Bán nagyon alacsony ember volt, de volt neki egy terebélyes házsártos felesége. Egy alkalommal a férj a kemencébe bújta az asszony elöl, de az a lábánál fogva kirántotta és megverte.

28. *Hajtja, mint sováp a trallalát.*

Ha valaki többször elismétli ugyanazt, akkor mondják, hogy „Ez is hajtja, mint sováp a trallalát”.

29. *Több a baj, mint a vaj.*

Régen a vaj nagyon drága volt, ezért kevés volt belőle, baj viszont volt minden háznál.

30. *Árulja, mint Csete a bornyúbűrt.*

Csete órás mellett kocsmá volt és a részeg emberek mindig megálltak előtte hányni. Szemben az órásüzlettel hentes volt. Csete egy reggel áthívta Cigler hentest, hogy vegyen bornyúbűrt. Amikor Cigler átment, látta, hogy a szomszédja megviccelte, mert bornyúbőr nem volt, csak a megszokott látvány fogadta az órásüzlet körül.

31. *Majd amire válik, mint a Bencsikné máléja.*

Cukor nélkül sütötte a málét. Ma is olyan dologra mondják, aminek a kimenetele kétes.

32. *Villog, mint Kóbi az üres bótba.*

Csürkös zsidó kereskedőnek volt egy fia, akit Kóbinak hívtak. Az apja egy alkalommal rábízta az üzletet, de ő a jövedelmet elmulatta. Amikor az apja kérdőre vonta, hogy hol van a pénz vagy az áru, Kóbi nem szólt semmit, csak villogott az üzletben.

33. *Úgy eszi, mint Stájníc Dotyi a túróstésztát.*

Stájníc Dotyi nagyon szerette a túróstésztát, és, hogy neki több jusson, beleköpött a tálba, így a család többi tagja nem evett, de ő megette a maradékot. Ha valaki rendetlenül eszik, akkor mondják ezt a szólást.

34. *Kiheverjük, mint Szilágyi Ferenc a jégverést.*

Szilágyi Ferenc bácsiéknak a Vélity pusztán volt a tanyájuk. Egyszer a jég elverte a termést és a felesége szaladt be Ferenc bácsihoz a szobába, aki mindig a vackon hencsergett.

— Te, apjuk, elverte a jég a termést!

Ferenc bácsi megfordult a másik oldalára és csak ennyit mondott:

— Nem baj, majd kiheverjük.

35. *Ez is úgy járt, mint a Fehér Józsi bácsi tarka csikója.*

Józsi bácsi lovának nehezen lett meg a csikója. A szomszédok is segítettek az ellésnél, de nem sok öröme lett Józsi bácsinak, mert a csikó tarka lett, ezt pedig nem szerették a parasztok. Ekkor az embereket beküldte pálinkázni, ő pedig a csikó nyakára lépett.

36. *Szeretik, csak nem kívánják, mint Dávidék a hurkát.*

Dávidék egyik közeli rokona disznót vágott, de nem hívta meg őket a vacsorára. A gyerek átment a szomszédba, és ott megkérdezték tőle, hogy talán nem szeretik a hurkát, hogy nem mentek el a disznótorba.

— De szeretjük, csak nem kívánjuk — mondta a gyerek.

37. *No, akkor én megyek, mint Filip.*

Filip német származású gyerek volt, ő járt a tejért a szomszédba. Nagyon csendes volt, nem szólt egy szót sem, csak ült, majd egy idő múlva felállt, és ennyit mondott: „No, akkor én megyek”.

38. *Úgy várják, mint Kónyát.*

Kónya János betyár volt Rózsa Sándor bandájában. Amikor hazajött a faluba, nem volt neki semmije, ezért gyakran lopott, leginkább a kövérlibákat lopta vagy a lovakat kötötte el. Ezért nem nagyon várták a megjelenését a falubeliek.

39. *Megtanult szerbül, mint „kázsi” Lajos bácsi.*

Majtényi Lajos bácsi húsz évig szolgált a szenttamási határban, de szerbül csak annyit tanult meg, hogy „kázsi”.

40. *Érzem a szagodat.*

Balogh Mihály nevéhez fűződik ez a szólás. Miska bácsi híres betyár volt. Egyszer, amikor elfogták, nem akart vallani. Ekkor bezárták és mellécsuktak egy besúgót, mire Miska bácsi megjegyezte: „Te nem vagy betyár, te kókuszszappannal mosakodsz, érzem a szagodat!”

41. *Lesz ahogy lesz, de a Marcsát nem adjuk.*

Egy Hajmás nevű családról maradt fenn a szólás. Nagyon szegények voltak, de a lányukat nem akarták családnak adni, mert félték, hogy rossz erkölcsű lesz. Az apa mondogatta, hogy „Lesz ahogy lesz, de a Marcsát nem adjuk”. Sajnos, a Marcsának mégis lányfejjel lett gyereke.

42. *Kapsz fiam kettőt.*

Orosz Péter bácsi nagyon vicces juhász volt. Mikor a gyerekek kisbárányt kértek tőle, ő nem mondta, hogy nem ad, hanem azt hogy: „Kapsz fiam, kettőt”.

Róla mesélik a következő anekdotát. Mindenkit rózsámnak hívott. Egyszer találkozott egy vidékivel, aki nem köszönt neki, mire Péter bácsi megkérdezte:

— Rózsám, te hol mész?

— A járdán, hát hol menjek? — kérdezte az idegen.

— A kocsiúton rózsám, mert nálunk csak a barmok nem köszönnek, de azok a kocsiúton mennek — mondta Péter bácsi.

43. *Így jár, aki tyúkot lop.*

Régen, aki tyúkot lopott, azt a csendőrök megbilincseltek és hozzákötötték a tyúkot a kezéhez. Az utcán azt kellett kiabálni, hogy „Így jár, aki tyúkot lop”.

Az öreg Horkait is megbüntették, de ő megbilincselve azt kiabálta a tyúkra mutatva, hogy „Így jár minden tyúk”.

44. *Jó, ha van, de jobb ha nincs.*

Rendszerint olyan valamire mondják, amivel dolog van.

45. *Nem baj, ha gyerek hal, csak a liba ne dögöljön.*

Régen, amikor sok gyerek volt egy családban, a libának nagyobb értéke volt, mint a gyerekeknek.

46. *Van gyerek fejtől lábíg.*

Ez a szólás is abból az időből ered, amikor még tíz-tizenkét gyerek volt egy családban.

47. *Annyi a gyerek, hogy egy a kuckóba maradt.*

1848-ban Mária-napkor a falu lakóinak menekülniük kellett a németek elől. Egy Balog nevű család annyira sietett, hogy a hetedik gyereket, a legkisebbet a kuckóban feljettették. Csak Bajsa alatt vették észre, hogy a gyerek hiányzik, és az apja visszajött érte.

48. *Szípek ám, csak kicsik.*

Józsa Ferenc bácsi nagyon szeretett halászni. Egyszer megkérdezték tőle, ahogy a bara parton halászott:

— No, Ferenc bácsi, vannak-e szípek?

— Vannak ám szípek, csak kicsik! — válaszolta mosolyogva az öreg.

Ferenc bácsi nagyon nyugodt ember volt. Egyszer, amikor hazament a tanyáról, a felesége megkérdezte:

— No, hé, mi van odakint?

— Hamu — válaszolta Ferenc bácsi.

A felesége nagyon megijedt és azonnal kiment a tanyára, látta, hogy leégett a pelva és valóban hamu van a tanyán.

49. *No, tán ez is a kulai vásárról való?*

+ 50. *Egyszer volt kulai vásár.*

Az első világháború idején néhány vagonból álló szerelvény ismeretlen okból napokig a kulai határban vesztegelt. A faluból nagyon sokan kimentek és amit értek, azt hazahozták. Itthon eldugták és sokan később meggazdagodtak az eladott holmiból.

51. *A Király Ferenc kocsijára mindenki felfér.*

Király Ferenc bácsi mindig gyalog járt. Ha ment valahova, hívta az embereket, hogy üljenek a kocsijára, ezért, ha valaki gyalog ment, azt mondta, hogy a Király Ferenc kocsiján jött.

Király Ferenc bácsi virágvasárnap ment a templomba istentiszteletre és éppen azt énekelték, hogy „... a nagy Király jön hozsánna, hozsánna...”. Ő szerény volt és ezt mondta:

— Csak üljenek le, nem kívánom én ezt a nagy tiszteletet.

+ 52. *Ezt is Kasza pék nyírta meg a dudával.*

Kasza pék, mikor még inas volt, dudával árulta a kiflit az utcán. A gyerekek csúfolták és ő mérgében egyiket fejbe vágta a dudával. A duda éles szélé levágott a gyerek hajából egy csomót. Ezért, ha valaki csunyán van megnyírva, arra mondják, hogy biztosan Kasza pék nyírta meg a dudával.

+ 53. *Dóciné ládájába lökte a kendőt.*

Dóciné német asszony volt és mindenki nagyon rendetlennek ismerte. Minden ruhaneműt egy ládába lőkött és mindig keresni kellett valamit, mert nem volt semminek helye.

54. *Lubickol, mint Margit Józsi bácsi a barába.*

Halászás közben beleesett a barába, és a subája lebegett a víz felszínén, ő pedig csak lubickolt alatta.

55. *Szalad, mint Ser Ádám a mésszel.*

Verbászról hozta a meszet Ser Ádám, amikor záporosó fogta el. Ő szaladni kezdett, mert a mész sütötte a hátát, végül ledobta a zsákot és úgy szaladt haza.

56. *Megjárták, mint Fehérék a tanyások.*

Fehéréknél esténként összejöttek a szomszédok beszélgetni. Egyik este valaki összeszedte a cipőket, zsákba tette és a zsákot felakasztotta az akácfa te-
tejére. Éjjel, amikor mentek haza, létrával kellett lehozni a cipőket.

57. *Majdnem olyan jó bor, mint a Szabacsi János bácsié.*

Az öreg Szabacsinak volt hat kvadrát szőlője, de mindig eladta a legszebb szőlőt, ezért a bora savanyú volt, de ő mindig dicsérte, hogy a legjobb bora van a faluban.

58. *Affektál, mint a Szabacsiék macskája.*

Szabacsi nagyon büszke volt a macskájára. Egyszer megbetegedett a macska és átment a szomszédba, ahol palacsintát adtak neki. A macska nem ette meg, mire a szomszéd azt mondta, hogy biztos beteg. Szabacsi a macskája védelmére kelt, és azt mondta, hogy nem beteg az, csak affektál.

59. *Ezen is átestem, mint Kozma a tuskón.*

Kozma tanító volt a faluban, a gyerekek nem szerették és egy este tuskót tettek a kapujába. A tanító nem látta és átesett rajta, de olyan szerencsésen, hogy nem lett semmi baja.

60. *Taktikáznak, mint a németek.*

48-ban, ahogyan a politikai helyzet megkívánta, a faluban élő németek úgy viselkedtek.

61. *Lejárt napod német.*

Miután a németeknek el kellett menni, a magyarságnak jobban megjött a hangja, és ekkor mondták, hogy lejárt a napjuk.

62. *Ez is szórja a kaszakövet, mint Varga.*

Vargát megijesztették és összesz... magát. A társai, akik érezték a szagot, mondták neki, hogy elejtett valamit. Varga csak azt felelte, hogy a kaszakövet szórta el, az esett ki a zsebből.

63. *Elébe kell vinni, mint Dorkónak a latyát.*

Régen az emberek Újvidékre jártak dolgozni gyalog. Egyszer ahogy a falu alá értek, egyik társuk, egy Dorkó nevezetű, annyira fáradt volt, hogy leült az árok partra és azt mondta, hogy addig nem megy haza, míg az asz-
szony nem hozza elébe a latyát. A társai hazamentek és így Dorkónak elébe vitték a vacsorát.

64. *Jobban szereti a bort, mint az édesanyja tejit.*

A 86 éves Bányai István bácsi nevéhez fűződik a szólás, aki még idős kora ellenére is nagyon szerette a bort.

65. *Keresi, mint Nagy Mihály bácsi a kétkilós fürtöt.*

Az öreg Nagynak volt egy kis darab szőlője. Szeretett nagyot mondani, ezért beugrasztotta a szomszédokat, hogy egy tőkéjén kétkilós fürt termett. De bizony még hosszú keresés után sem találták meg a nagy fürtöt, mire a szomszédok rájöttek, hogy becsapták őket.

66. *Több baj van, mint Kunticsék.*

Szomorú eredete van ennek a szólásnak, ugyanis a családot egyszerre több súlyos csapás érte. Erről nem szívesen mesélnek a faluban.

Kuntics Józsi bácsi harangozó volt a templomban, de mindig lábbeli nélkül járt. Egyszer a tiszteletes úr, Ágoston, azt mondta neki, hogy menjen el a sarkon levő üzletbe, nézze meg, van-e lábliszt és majd azután elviszi a zsákot

és hoz. „Viszem én mingyán, hogy ne nyűjjem a lábbelit” — mondta Józsi bácsi.

67. *Sikerült, mint Szógáék a csapolás.*

Ennek a szólásnak nincs meg az eredete, de olyan esetekben használják, amikor valami rosszul sikerül.

Bordás Ferenc bácsiról mesélik a következő anekdotát. Volt Ferenc bácsinak két szép lova, egyiket el akarta adni. Akadt is egy német vevő, de ő nem tudott németül, ezért áthívta a szomszéd Banbachot, aki kicsit tudott magyarul. A vevő azt mondta, hogy most nincs pénze, de ha eladta a búzát, akkor kifizeti. Banbach így tolmácsolta:

— Ferenc, csak add oda nyugodtan, pász nincs, meg nem is lesz.

— Akkor nem adom — mondta Ferenc bácsi és megtartotta a lovat.

68. *Hamar kiszántott, mint az öreg Tóth.*

Az öreg Tóthnak a krumplisban volt bosztánja. Amikor 48-ban visszajött (a Mári-napi szaladás után), kiment szántani, de hamar visszaért és az asszony megkérdezte:

— Ilyen hamar kiszántott kend?

— Hogyne, mert csak egy borozda maradt, a többi elszántották a szomszédok — válaszolta az öreg.

69. *Úgy kapál, mint Szarka Pali bácsi.*

A felszabadulás után azok, akiknek nem volt semmijük, a községházához mentek, ahol egy szerb tisztviselő felírta a neveket és mindenki kapott valamit. Szarka Pali bácsitól is megkérdezték a nevét és foglalkozását.

— Szarka Pál — mondta Pali bácsi.

A szerb, aki nem értett magyarul, mérgesen odafordult hozzá: — Eredj, kapálj kukorica, majd lesz kenyér!